

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

21 02 2020 р.

м. Київ

№ 266

Про реалізацію інноваційного освітнього проекту всеукраїнського рівня за темою «Педагогічні умови становлення і розвитку особистості на ранніх етапах онтогенезу» у 2019 – 2022 роках

Відповідно до Положення про порядок здійснення інноваційної освітньої діяльності, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 07 листопада 2000 року № 522, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 26 грудня 2000 року за № 946/5167 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 11 липня 2017 року № 994), враховуючи клопотання Департаменту освіти і науки Донецької обласної державної адміністрації від 20.11.2019 № 01-22/2075/0/160-18, Департаменту освіти Житомирської міської ради від 14.11.2019 № 2994, Департаменту освіти, науки та молодіжної політики Івано-Франківської обласної державної адміністрації від 08.10.2019 № 1182/01-11/02.1, Департаменту освіти і науки Київської обласної державної адміністрації від 28.11.2019 № 12-01-08/4209, Департаменту освіти і науки Сумської обласної державної адміністрації від 08.10.2019 № 04.1-10/4720, Департаменту освіти і науки Хмельницької обласної державної адміністрації від 10.10.2019 № 2574-38/2019, Департаменту науки і освіти Харківської обласної державної адміністрації від 18.11.2019 № 01-28/5335, Департаменту освіти і науки Чернівецької обласної державної адміністрації від 10.10.2019 № 01-13/2648, Департаменту освіти і науки Черкаської обласної державної адміністрації від 16.10.2019 № 02/11-03/2181, висновок комісії з питань дослідно-експериментальної роботи у навчальному процесі дошкільних і загальноосвітніх навчальних закладів Науково-методичної ради з питань освіти Міністерства освіти і науки України (протокол № 2 від 12 листопада 2019 року), з метою експериментальної перевірки нових моделей і педагогічних практик, змісту, форм і методів, науково-методичного забезпечення для дітей раннього віку

НАКАЗУЮ:

1. Взяти до відома, що з грудня 2019 року розпочато реалізацію інноваційного освітнього проекту всеукраїнського рівня за темою «Педагогічні умови становлення і розвитку особистості на ранніх етапах онтогенезу» у 2019 – 2022 роках (далі – Проект) на базі закладів дошкільної освіти, зазначених у відповідній заявці.

2. Затвердити як такі, що додаються:

заявку на реалізацію інноваційного освітнього проекту всеукраїнського рівня за темою «Педагогічні умови становлення і розвитку особистості на ранніх етапах онтогенезу» у 2019 – 2022 роках;

програму реалізації інноваційного освітнього проекту всеукраїнського рівня за темою «Педагогічні умови становлення і розвитку особистості на ранніх етапах онтогенезу» у 2019 – 2022 роках.

3. Науковому керівнику подавати комісії з питань дослідно-експериментальної роботи у навчальному процесі дошкільних і загальноосвітніх навчальних закладів Науково-методичної ради з питань освіти Міністерства освіти і науки України (далі – Комісії) звіти про виконання кожного етапу Проекту, а після закінчення реалізації Проекту подати звіт до Міністерства освіти і науки України.

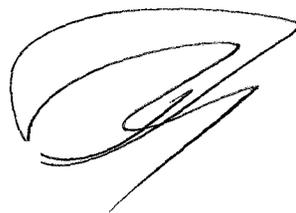
4. Комісії здійснювати експертизу виконання програми кожного етапу Проекту, а після закінчення реалізації Проекту підготувати та подати до Міністерства освіти і науки України висновки про результати реалізації Проекту.

5. Державній науковій установі «Інститут модернізації змісту освіти» (в. о. директора Трушковський К. Ю.) надавати організаційну та науково-методичну допомогу педагогічним колективам закладів освіти, які є учасниками Проекту.

6. Департаментам (управлінням) освіти і науки Донецької, Житомирської, Івано-Франківської, Київської, Сумської, Хмельницької, Харківської, Черкаської, Чернівецької обласних державних адміністрацій сприяти закладам освіти, які є учасниками Проекту, у забезпеченні необхідних умов для організації та реалізації Проекту.

7. Контроль за виконанням наказу покласти на заступника Міністра Манзій Л. С.

Міністр

Ганна НОВОСАД

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказ Міністерства освіти
і науки України
2102/2020 № 266

Заявка

на реалізацію інноваційного освітнього проекту всеукраїнського рівня за темою «Педагогічні умови становлення і розвитку особистості на ранніх етапах онтогенезу»

Актуальність інноваційного освітнього проекту всеукраїнського рівня

Увага вчених усього світу (фізіологів, медиків, психологів, педагогів) спрямована на вивчення проблем, пов'язаних з народженням, розвитком, вихованням і навчанням дітей від запліднення до раннього віку (3 роки). Адже, саме ці періоди є вирішальними у найбільш інтенсивному розвитку всього організму дитини, що в подальшому є визначальним у психічному і моральному становленні особистості людини.

Таке ставлення до вивчення раннього дитинства можна пояснити надзвичайною складністю організації клінічних, психологічних і педагогічних досліджень психіки дітей у перинатальний період. Усвідомлюючи важливість розвитку дитини в ранньому віці, у 2010 році ЮНЕСКО вперше було проведено Всесвітню конференцію з виховання і освіти дітей молодшого віку «Виховання і освіта дітей молодшого віку – перший і засновчий крок до створення багатства націй», у резолюції: по-перше, визнано вихованих здорових і розвинутих дітей раннього віку «неоціненним багатством» націй і держав усього світу; по-друге, зазначалась необхідність комплексного (цілісного) підходу до розвитку і виховання насамперед дітей раннього віку, залучення до цього процесу медиків, психологів, педагогів та відповідної державної освітньої політики.

Це пояснюється тим, що розвиток і формування особистості дитини відбувається за певними етапами, кожний з яких характеризується своїми особливостями і закономірностями. Незнання, недотримання їх у процесі розвитку, виховання і навчання дитини негативно впливає на фізичне та психосоціальне здоров'я дитини.

Унікальною особливістю раннього дитинства є те, що воно забезпечує загальний розвиток дитини (фізичний, психічний, моральний), який слугує

підґрунтям для набуття нею в подальшому спеціальних знань, умінь і навичок, формування стійких особистісних якостей.

Період раннього дитинства характеризується швидкими темпами фізичного і психічного розвитку дитини, що зумовлено інтенсивним дозріванням як органів чуття, так і нервової системи, удосконалення її функцій у результаті дозрівання і взаємодії організму з довкіллям, під впливом умов життя і виховання дитини.

З народження дитини започатковується її індивідуальне життя як результат розв'язання суперечностей між пренатальною формою органічної єдності матері та дитини і постнатальним перебуванням дитини у новому для неї соціально-фізичному середовищі. Заміна внутрішніх умов на зовнішні призводить до зміни функціонування всіх органів чуттів, що створює можливості для утворення системи умовних рефлексів, перших тимчасових нервових зав'язків. Яким чином це буде відбуватися, багато в чому залежить від соціально-педагогічних умов, взаємодії дитини з дорослими, які її оточують. Основною формою життєдіяльності новонародженої дитини є її емоційне спілкування з дорослими, від якого залежить подальший як фізичний так і психічний розвиток дитини. Щоб уникнути кризових явищ у процесі розвитку дитини раннього віку, дорослі (батьки, вихователі) повинні бути добре обізнаними з характеристикою розвитку дитини, її якісними досягненнями на кожному віковому етапі від народження до трьох років.

Проведений аналіз науково-методичних джерел і сучасних тенденцій, що склалися в дошкільній педагогічній науці і практиці, дозволив сформулювати ряд протиріч між:

- об'єктивними вимогами суспільства до створення груп для дітей раннього віку і недостатньою розробленістю теоретико-методологічних основ становлення й розвитку особистості на ранніх етапах онтогенезу в умовах закладів дошкільної освіти;

- об'єктивною потребою науковців і педагогів-практиків у ґрунтовному науково-методичному забезпеченні процесу становлення й розвитку особистості в ранньому дошкільному віці і недостатньою розробленістю якісного навчально-методичного оснащення закладу дошкільної освіти, що забезпечує оптимальний рівень особистісного розвитку дітей раннього віку;

- необхідністю цілеспрямованої консолідації зусиль вихователів закладів дошкільної освіти і батьків дітей раннього віку у процесі становлення й розвитку їх особистості і недостатньою теоретико-методичною розробленістю змісту, форм і методів їх освітньої взаємодії;

- потребою сучасної дошкільної освіти у висококваліфікованих вихователях, здатних до проектування, конструювання та ефективної

реалізації сучасного змісту, форм, методів, педагогічних умов становлення й розвитку особистості на ранніх етапах онтогенезу, й відсутністю у вищих педагогічних навчальних закладах відповідної цілісної системи підготовки та вдосконалення компетентності педагогів із цієї актуальної проблеми. Визначені протиріччя дозволили визначити **тему наукового дослідження** «Становлення і розвиток особистості на ранніх етапах онтогенезу».

Наукова обґрунтованість запропонованого дослідження обумовлена покладеними в її основу: методологічними підходами (системно-цілісний, особистісно-орієнтований, культурологічний, компетентнісний); концепціями, присвяченими вивченню особливостей формування особистості дитини (І. Бех, Ш. Амонашвілі, К. Вентцель, Я. Каменський, Я. Корчак, А. Макаренко, Й. Песталоцці, Ж. Руссо, В. Сухомлинський та ін.); науковими концептуальними підходами до організації суспільної дошкільної освіти (Л. Артемова, А. Богуш, Н. Гавриш, О. Кононко, К. Крутій, С. Кузьменко, Т. Поніманська).

Серед учених, які суттєво вплинули на дослідження проблеми становлення й розвитку особистості на ранньому віці, слід назвати Л. Виготського, М. Холодного, М. Поспелова, Д. Ельконіна, Л. Тихомирову, Ж. Піаже, І. Барташнікову та ін. Загальній проблемі становлення й розвитку особистості дитини раннього віку присвятили свої роботи (Н. Аксаріна, П. Бачинський, С. Козлова, М. Щелованов та ін.); розкрито загальні засади розвивального навчання (М. Гношинська, Г. Доман, С. Лупан, Л. Павлова, Е. Томас та ін.).

Теоретичним підґрунтям вивчення феномену раннього дитинства стало дослідження Л. Виготського, Л. Венгер, Д. Ельконіна, О. Запорожця та інших науковців.

Перспективність наукового дослідження полягає у можливості наукових розвідок щодо розв'язання складних проблем становлення й розвитку особистості в ранньому онтогенезі та оптимізації педагогічної діяльності в предметно-ігровому середовищі закладу дошкільної освіти на засадах цілепокладання, комплексності, партнерства та інноваційності в організації процесу становлення й розвитку особистості в ранньому віці.

Мета інноваційного освітнього проєкту: теоретичне обґрунтування закономірностей та принципів виховання дітей в ранньому віці та експериментальна перевірка змісту, форм та методів, науково-методичного забезпечення виховання та розвитку дітей раннього віку.

Об'єкт інноваційного освітнього проєкту: процес становлення й розвитку особистості на етапі раннього онтогенезу в умовах закладу дошкільної освіти.

Предмет інноваційного освітнього проєкту: теоретико-методичні засади становлення й розвитку особистості дітей раннього віку в закладі дошкільної освіти.

Гіпотеза інноваційного освітнього проєкту: ефективні умови для формування особистості дитини на ранніх етапах онтогенезу створюватимуть: оптимізована програма особистісного розвитку дитини раннього віку, що забезпечує зміст освітнього процесу; технологія «живого планування» освітнього процесу та осучаснене навчально-методичне забезпечення форм і методів його реалізації; розроблена і впроваджена модель розвивального середовища групи раннього віку.

Завдання інноваційного освітнього проєкту:

1. Проаналізувати стан розроблення проблеми становлення й розвитку особистості дітей раннього віку в умовах закладів дошкільної освіти в педагогічній теорії і виховній практиці;

2. З'ясувати наукові підходи до визначення основних понять та обґрунтування технологій виховання дітей раннього віку; уточнити сутність і структуру поняття «розвиток дитини раннього віку»;

3. Розкрити особливості змісту становлення й розвитку особистості в ранньому онтогенезі; розробити критерії, показники й рівні розвитку дитини раннього віку в умовах закладів дошкільної освіти;

4. Обґрунтувати та експериментально перевірити зміст, форми й методи організації процесу становлення й розвитку особистості на етапі раннього онтогенезу в умовах закладів дошкільної освіти;

5. Отримані результати дослідження запровадити у практику професійної діяльності педагогів закладів дошкільної освіти та підготовку майбутніх вихователів у закладах вищої освіти.

Теоретико-методологічну основу дослідження становлять: методологічні підходи (системно-цілісний, особистісно-орієнтований, культурологічний, компетентнісний); концепції, присвячені вивченню особливостей формування особистості дитини (І. Бех, Ш. Амонашвілі, К. Вентцель, Ж. Руссо, Я. Корчак, Я. Каменський, А. Макаренко, Й. Песталоцці, В. Сухомлинський та ін.); наукові концептуальні підходи до організації суспільної дошкільної освіти (Л. Артемова, А. Богуш, Н. Гавриш, О. Кононко, К. Крутій, С. Кузьменко, Т. Поніманська).

Серед учених, які суттєво вплинули на дослідження проблеми становлення й розвитку особистості на ранньому віці, слід назвати Л. Виготського, М. Холодного, М. Поспелова, Д. Ельконіна, Л. Тихомирову, Ж. Піаже, І. Барташнікову та ін. Загальній проблемі становлення й розвитку особистості дитини раннього віку присвятили свої роботи (Н. Аксаріна,

П. Бачинський, С. Козлова, М. Щелованов та ін.); розкрито загальні засади розвивального навчання (М. Гношинська, Г. Доман, С. Лупан, Л. Павлова, Е. Томас та ін.).

Теоретичним підґрунтям вивчення феномену раннього дитинства стало дослідження Л. Виготського, Л. Венгер, Д. Ельконіна, О. Запорожця; наукові результати, отримані іноземними фахівцями: вивчення становлення нервової системи, фізичного і психічного розвитку дитини раннього віку (Т. Бауер, Дж. Брунер, А. Валлон, Ж. Піаже та ін.); розкрито загальні засади раннього розвивального навчання (М. Гношинська, Г. Доман, С. Лупан, Л. Павлова, Е. Томас та ін.); наукові результати, отримані вітчизняними фахівцями, які є визначальними для цього дослідження: вивчення становлення нервової системи, фізичного і психічного розвитку дитини раннього віку (І. Павлов, В. Бехтерев, Л. Виготський, М. Красногорський, Н. Щелованов); розвиток, виховання і навчання дітей раннього віку (Н. Аксаріна, В. Аванесова, А. Богуш, М. Кистяковська, М. Кольцова, О. Кононко, Н. Фігурин та ін.). Водночас, більше ніж шістьдесят років проблема розвитку, виховання і навчання дітей раннього віку залишалася поза увагою дослідників.

У процесі науково-дослідної роботи планується застосовувати **комплекс методів дослідження**: теоретичних – вивчення, аналіз та узагальнення філософської, педагогічної і психологічної літератури з проблеми дослідження з метою визначення теоретичних основ обраної теми, вироблення наукових підходів до визначення сутності й змісту основних понять, розробки й обґрунтування змісту, форм і методів становлення й розвитку особистості на ранніх етапах онтогенезу в закладі дошкільної освіти; систематизація та класифікація емпіричної інформації; методи порівняльного аналізу; методи порівняльного аналізу, інтерпретації та узагальнення фактів; моделювання; емпіричних - вивчення, аналіз і узагальнення педагогічного досвіду вихователів закладів дошкільної освіти й підготовки майбутніх вихователів до роботи з дітьми раннього віку; констатувальний, формувальний та контрольний етапи педагогічного експерименту; статистичних – методи математичної статистики і обробки результатів дослідження; моніторингу провадження результатів дослідно-експериментальної роботи.

База інноваційного освітнього проєкту всеукраїнського рівня.

Донецька область

1. Комунальний дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) № 67 «Сонячний» загального типу Краматорської міської ради.

Житомирська область

2. Комунальний заклад «Житомирський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти» Житомирської обласної ради.
3. Житомирський дошкільний навчальний заклад № 43.
4. Житомирський дошкільний навчальний заклад № 57.
5. Житомирський центр розвитку дитини № 68.

Івано-Франківська область

6. Отинійський заклад дошкільної освіти (ясла-садок) «Веселка» Отинійської селищної ради Коломийського району Івано-Франківської області.
7. Комунальний дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) № 35 «Вишиванка» Івано-Франківської міської ради Івано-Франківської області.

Київська область

8. Дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) комбінованого типу № 1 «Лісова пісня» Ірпінської міської ради Київської області.

Сумська область

9. Сумський дошкільний навчальний заклад (центр розвитку дитини) № 13 «Купава» Сумської міської ради.
10. Роменський заклад дошкільної освіти (ясла-садок) № 9 «Фіалка» Роменської міської ради Сумської області.

Харківська область

11. Ізюмський заклад дошкільної освіти (ясла-садок) № 13 комбінованого типу Ізюмської міської ради Харківської області.
12. Комунальний заклад «Дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) № 279 Харківської міської ради».

Хмельницька область

13. Кам'янець – Подільський дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) № 21 комбінованого типу комунальної власності.
14. Дошкільний навчальний заклад (центр розвитку дитини) «Золотий ключик».

Черкаська область

15. Дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) загального типу розвитку «Червона шапочка» села Білозір'я Білозірської сільської ради Черкаського району Черкаської області.
16. Дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) комбінованого типу № 73 «Мальвіна» Черкаської міської ради.

Чернівецька область

17. Дошкільний навчальний заклад № 19 «Центр розвитку дитини «Барвінок», що знаходиться у комунальній власності територіальної громади м. Чернівці.

18. Черепковецький заклад дошкільної освіти Глибоцької селищної ради Чернівецької області.

Методи дослідження:

теоретичні – системний аналіз і узагальнення науково-методичної літератури та нормативних документів, що дало змогу визначити теоретичні засади дослідження, його об'єкт, предмет, мету, сформулювати завдання; схарактеризувати організаційні та дидактичні умови особистісного розвитку дитини на ранніх етапах онтогенезу;

емпіричні – спостереження, бесіди, анкетування, аналіз планів освітньої роботи педагогів груп раннього віку і чинних програм навчання і виховання дітей раннього віку з метою вивчення стану організації процесу формування особистості на ранніх етапах онтогенезу; діагностичні завдання для визначення рівнів психічного розвитку дитини раннього віку; педагогічний експеримент (констатувальний, формувальний та прикінцевий етапи) з метою перевірки доцільності організаційних і дидактичних умов особистісного розвитку дитини в групах раннього віку;

статистичні: кількісний і якісний аналіз та інтерпретація отриманих результатів, визначення динаміки досліджуваних явищ; графічне оформлення результатів дослідження у вигляді таблиць, рисунків, діаграм.

У процесі дослідно-експериментальної роботи планується застосовувати комплекс методів дослідження: теоретичних – вивчення, аналіз та узагальнення філософської, педагогічної і психологічної літератури з проблеми дослідження з метою визначення теоретичних основ обраної теми, вироблення наукових підходів до визначення сутності й змісту основних понять, розробки й обґрунтування змісту, форм і методів становлення й розвитку особистості на ранніх етапах онтогенезу в закладі дошкільної освіти; систематизація та класифікація емпіричної інформації; методи порівняльного аналізу, інтерпретації та узагальнення фактів; моделювання; емпіричних - вивчення, аналіз і узагальнення педагогічного досвіду вихователів закладів дошкільної освіти й підготовки майбутніх вихователів до роботи з дітьми раннього віку; констатувальний, формувальний та контрольний етапи педагогічного експерименту; статистичних – методи математичної статистики і обробки результатів дослідження; моніторинг упровадження результатів дослідження.

Наукова новизна полягає у здійсненні цілісного системного підходу до розроблення, обґрунтування та впровадження в діяльність вихователів закладів дошкільної освіти науково-методичного забезпечення становлення й розвитку особистості на ранніх етапах онтогенезу в умовах закладів дошкільної освіти; розробці критеріально-діагностичної бази багатоаспектного вивчення закономірностей розвитку та принципів розвитку і виховання дітей раннього віку другого десятиліття 21 століття, уточнено сутність поняття «розвиток дитини раннього віку» відповідно до сучасних умов становлення й розвитку особистості на ранніх етапах онтогенезу; до змісту, форм та методів організації процесу становлення й розвитку особистості на ранніх етапах онтогенезу.

Теоретичне значення інноваційного освітнього проєкту. Отримані наукові дані можуть стати підґрунтям у розробці програм виховання дітей раннього віку й написанні методичних посібників для вихователів груп раннього віку закладів дошкільної освіти. Матеріали дослідження можуть застосовуватися у підготовці педагогічних кадрів у різних формах неперервної освіти.

Практичне значення інноваційного освітнього проєкту полягає в готовності розроблених у процесі дослідження до використання в освітньому процесі закладів дошкільної освіти та в організації педагогічної роботи з сім'єю методичних матеріалів, зокрема: програми особистісного розвитку дитини раннього віку, технології «живого планування» освітнього процесу та його навчально-методичним забезпеченням (методичними розробками різних елементів освітнього процесу, алгоритмом планування); розробленої і впровадженої моделі розвивального середовища групи раннього віку; тематичного плану та методичних розробок різних форм роботи з батьками з питання особистісного розвитку дитини раннього віку у родинному середовищі.

Вірогідність результатів інноваційного освітнього проєкту забезпечується оптимальним добором методів наукового дослідження, застосуванням засобів статистичної обробки отриманих результатів, з опорою на міцне наукове підґрунтя у вигляді класичних психолого-педагогічних досліджень.

Реалізація інноваційного освітнього проєкту розрахована на чотири етапи.

Початок: грудень 2019 року.

Кінець: грудень 2022 року.

I. Підготовчий етап (грудень 2019 року – квітень 2020 року)

II. Діагностико-концептуальний етап (квітень 2020 року – грудень

2020 року)

III. Формувальний етап (грудень 2020 року – червень 2022 року)

IV. Контрольно-узагальнювальний етап (червень 2022 року – грудень 2022 року).

Очікувані результати інноваційного освітнього проєкту: ефективні умови для формування особистості дитини на ранніх етапах онтогенезу створюватимуть: оптимізована програма особистісного розвитку дитини раннього віку, що забезпечить зміст освітнього процесу; технологію «живого планування» освітнього процесу та осучаснене навчально-методичне забезпечення форм і методів його реалізації; розроблена і впроваджена модель розвивального середовища групи раннього віку.

Наукове та кадрове забезпечення інноваційного освітнього проєкту

Науковий керівник: Гавриш Наталія Василівна, Інститут проблем виховання Національної академії педагогічних наук України, провідний науковий співробітник лабораторії дошкільної освіти і виховання, доктор педагогічних наук, професор; контактний телефон +380505781817.

Науковий консультант: Васильєва Світлана Андріївна, Інститут проблем виховання Національної академії педагогічних наук України, старший науковий співробітник, кандидат педагогічних наук.

Науковий консультант: Піроженко Тамара Олександрівна, Інститут психології імені Г. С. Костюка Національної академії педагогічних наук України, завідувач лабораторії розвитку дошкільника, доктор психологічних наук, доцент.

Координатор: Смішная Олена Анатоліївна, Державна наукова установа «Інститут модернізації змісту освіти», методист вищої категорії відділу наукового та навчально-методичного забезпечення змісту дошкільної та початкової освіти в Новій українській школі.

Науково-методична рада

1. Безсонова Ольга Костянтинівна, директор комунального дошкільного навчального закладу (ясла-садок) № 67 «Сонячний» загального типу Краматорської міської ради.

2. Григоруk Оксана Василівна, т. в. о. директора дошкільного навчального закладу (центр розвитку дитини) «Золотий ключик».

3. Кирик Людмила Вікторівна, директор Кам'янець-Подільського дошкільного навчального закладу (ясла-садок) № 21 комбінованого типу комунальної власності.

4. Кучеренко Наталія Богданівна, директор комунального дошкільного навчального закладу (ясла-садок) № 35 «Вишиванка» Івано-Франківської міської ради Івано-Франківської області.

5. Радзіняк Наталія Ярославівна, директор Отинійського закладу дошкільної освіти (ясла-садок) «Веселка» Отинійської селищної ради Коломийського району Івано-Франківської області.

6. Слюсар Алла Станіславівна, директор Сумського дошкільного навчального закладу (центр розвитку дитини) № 13 «Купава» Сумської міської ради.

7. Соколовська Ніна Іванівна, директор Роменського закладу дошкільної освіти (ясла-садок) № 9 «Фіалка» Роменської міської ради Сумської області.

8. Чернописька Тереза Дмитрівна, директор дошкільного навчального закладу № 19 «Центр розвитку дитини «Барвінок», що знаходиться у комунальній власності територіальної громади м. Чернівці.

9. Чорней Ніна Володимирівна, директор Черепковецького закладу дошкільної освіти Глибоцької селищної ради Чернівецької області.

Учасники інноваційного освітнього проєкту: педагогічні колективи 17 закладів дошкільної освіти з різних регіонів України (див. вище: База інноваційного освітнього проєкту всеукраїнського рівня).

Опис наявного забезпечення інноваційного освітнього проєкту: учасники інноваційного освітнього проєкту – педагогічні колективи, зорієнтовані на педагогічні інновації та експериментування; заклади дошкільної освіти з наявністю груп дітей раннього віку; усі заклади повністю укомплектовано педагогами, які мають належну фахову кваліфікацію.

Опис необхідного забезпечення інноваційного освітнього проєкту: бракує розробленого змісту, форм та методів, науково-методичного забезпечення щодо виховання та розвитку дітей раннього віку, є потреба у підвищенні обізнаності педагогів з проблеми дослідження.

Фінансове забезпечення інноваційного освітнього проєкту: реалізація інноваційного освітнього проєкту не потребує залучення бюджетних коштів.

Науковий керівник

Наталія ГАВРИШ

Координатор

Олена СМІШНАЯ

ЗАТВЕРДЖЕНОнаказ Міністерства освіти
і науки України21 02 2020 № 266**Програма**реалізації інноваційного освітнього проекту всеукраїнського рівня
за темою «Педагогічні умови становлення і розвитку особистості
на ранніх етапах онтогенезу»

№	Заходи	Строки виконання	Очікувані результати
<i>I. Підготовчий етап</i> (січень 2020 – квітень 2020)			
1.	Вивчення теоретичних засад, визначення наукового апарату дослідження; розробка концептуальних ідей дослідно-експериментальної роботи; формулювання робочої гіпотези	Січень 2020 – березень 2020	Систематизація отриманих даних. Підготовка науково-методичної публікації.
2.	Розроблення програми науково-теоретичної підготовки педагогів за проблемою дослідно-експериментальної роботи	Січень 2020 – січень 2020	Планування спільної діяльності із закладами післядипломної педагогічної освіти, місцевими органами управління освітою, кафедрами закладів вищої освіти, які здійснюють підготовку фахівців з дошкільної освіти
3.	Зіставлення традиційної моделі побудови освітнього процесу в групах раннього віку; вивчення потенційних можливостей суб'єктів дослідно-експериментальної роботи; підготовка навчально-методичної бази закладів дошкільної освіти (підготовка необхідного інформаційного та наочного	Січень 2020 – лютий 2020	Здійснення рефлексії досвіду співпраці закладів дошкільної освіти з науковцями, управлінцями, кураторами із закладів післядипломної освіти щодо науково-методичної організації та забезпечення інноваційних процесів у

	матеріалу за темами)		групах раннього віку.
4.	Підготовка тренінгових семінарів для педагогів груп раннього віку з проблеми дослідно-експериментальної роботи. Проведення інструктажу для педагогів закладів дошкільної освіти, що беруть участь в реалізації проєкту. Нормативно-правове забезпечення реалізації проєкту	Лютий 2020– Квітень 2020	Проведення організаційних заходів з метою вивчення нормативно-правових документів.
II. Діагностико-концептуальний етап (квітень 2020–грудень 2020)			
5.	Розробка концепції організації особистісно зорієнтованого освітнього процесу в групах раннього віку	Квітень 2020 – травень 2020	Проектування структурно-змістових і функціонально-діяльнісних ознак інноваційного освітнього процесу в групах раннього віку
6.	Розробка змісту особистісно зорієнтованого освітнього процесу в групах раннього віку на основі середовищної моделі, визначення його тематичної наповненості	Листопад 2020 – квітень 2021	Наукове обґрунтування способу вирішення проблеми дослідження. Моделювання системи роботи в групах раннього віку
7.	Розробка навчально-методичного забезпечення освітнього процесу в групах раннього віку з урахуванням середовищної моделі	Квітень 2020 – листопад 2020	Відбір матеріалів для інформаційної скарбнички вихователя групи раннього віку.
8.	Розробка критеріального та діагностичного інструментарію дослідження проблеми на різних її рівнях (організаційному, змістовому, оперативному, суб'єктному)	Квітень 2020 – червень 2020	Підготовка діагностичного інструментарію, розробка критеріїв оцінювання; характеристика рівнів
9.	Дослідження готовності педагогів дошкільної освіти до організації особистісно зорієнтованого процесу в групах раннього віку	Червень 2020 – вересень 2020	Узагальнення отриманих результатів. Підготовка публікацій за результатами дослідження.
10.	Складання соціально-психологічного портрету сучасного малюка за допомогою батьків вихованців.	Червень 2020 – вересень 2022	Узагальнення результатів кількісного та якісного аналізу отриманого експериментального матеріалу
11.	Розробка планування освітнього	Червень	Розробка перспективного

	процесу в групах раннього віку на гуманістичних засадах	2020 – грудень 2020	плану освітньої роботи в групах раннього віку
III. Формувальний етап (грудень 2020 – червень 2022)			
12.	Здійснення експериментальної перевірки висунутої гіпотези, концептуальних положень на різних рівнях організації освітньої роботи в групах раннього віку. Коригування експериментальної методики	Грудень 2020– червень 2022	Конструювання системи освітньої роботи, націленої на особистісний розвиток у групах раннього віку
13.	Розроблення і впровадження інноваційної технології особистісного розвитку дітей у групах раннього віку	Грудень 2020 – Червень 2022	Збагачення освітнього процесу інноваційними технологіями.
14.	Підготовка публікацій для періодичних видань за підсумками реалізації проекту; монографії, навчально-методичних посібників, методичних рекомендацій тощо	Листопад 2020 – червень 2022	Інформаційно-методичний супровід результатів наукового пошуку
15.	Презентація результатів дослідно-експериментальної роботи на всеукраїнському науково-методичному семінарі	Листопад 2021 – травень 2021	Популяризація результатів і матеріалів реалізації проекту
IV. Контрольно-узагальнювальний етап (червень 2022- грудень 2022)			
14.	Проведення порівняльного аналізу даних вхідної, поточної та вихідної діагностики ефективності інноваційної технології особистісного розвитку дітей у групах раннього віку	Червень 2022 – грудень 2022	Узагальнення отриманих матеріалів дослідження. Позитивні зміни в організації освітнього процесу груп раннього віку закладів дошкільної освіти
15.	Підготовка посібника «Становлення і розвиток особистості на ранніх етапах онтогенезу»	Червень 2022 – грудень 2022	Навчально-методичне забезпечення освітнього процесу у групах раннього віку
16.	Співвідношення результатів проекту з поставленими метою та завданнями	Вересень 2022 – грудень 2022	Аналітичні висновки про результативність проекту

Науковий керівник

Наталія ГАВРИШ

Координатор:

Олена СМІШНАЯ